

Kokkuvõte

Antud peatükis keskendusin eelkõige sellele, et anda mahu piires vanemaealiste õiguste spetsiifikast ning tulevikusuundadest ja väljakutsetest võimalikult üldine ning kõikehõlmav ülevaade. Seetõttu on paljud olulised ja tegelikult eraldi tähelepanu vääriavad alateemad nagu mitmetasandiline diskrimineerimine ja inerseksionaalsus, vanemaealiste vastu suunatud vägivald ja diskrimineerimine tööelus kas väga üldiselt kirjeldatud või ainult põgusalt mainitud. Ehk inspireerib see peatükk lugejat mõnda selle tahku lähemalt uurima.

Mis puutub valdkonna tõhusamasse õiguslikku arengusse tulevikus, leian, et vanemaealiste õigused peavad saama paralleelselt suuremat tähelepanu nii eraldi valdkonnana, aga ka laiemas inimõiguste kaitse kontekstis ja seotuses teiste tunnustega nagu näiteks sugu, sotsiaalne staatus või etniline päritolu. Seega on ühelt poolt vajalik senisest süsteemsem infokogumine, teavitustöö ja täpsemate õiguslike garantiide loomine. Teisalt aga vanemaealiste käitlemine mitmekesiste indiivididena, erinevate potentsiaalide, võimaluste ja tunnustega.

Jätan õhku küsimuse, kas selle kõige efektiivemaks realiseerimiseks oleks vanemaealstele suunatud eraldi konventsiooni loomine hädavajalik. Kindlasti paraneks selle loomise järel andmekogumine ja liikmeriikidele suunatud kontroll antud valdkonnas. Siiski poleks tegu mingisuguse võluvitsaga. Vanemaealiste õiguste garanteerimine peab esmajoones aset leidma piirkondlikul ning riigisisisel tasandil.

Kas konventsiooni toel või ilma selleta, inimõiguste tunnustamine ja esiletoomine muudab inimeste elu. Vanemaealiste inimeste õiguste mõistmine ja tõhus kaitsmine aitab neil elada väärikat ning turvalist elu võrdsete ühiskonnaliikmetena. Suhtudes vanemaealistesse inimestesse lugupidavalt ja võrdsetel alustel noorematega, võimaldame kõigil sõltumata nende vanusest osaleda meie kiiresti vananeva ühiskonna arengus ning aidata selle arengule kaasa. Muidugi ei tohi tugevamate õiguslike garantiide poole liikudes unustada, et vanemaealiste endi arvamus peaks olema ühiskonnas selgesti kuulda, esmajoones neid puudutavates küsimustes.[1](#)

Vanus ise on ainult arv. Vananemine on teekond. Selle eri etappides võivad tekkida küll erinevad vajadused, aga meie inimõigused ja väärikus püsivad muutumatuna kogu selle teekonna vältel. Tehkem kõik selleks, et see lihtne ja üldinimlik tõde peegelduks ka praktikas, täpsemalt nii seadustes, tegudes kui ka hoiakutes.

- [1](#)Strengthening Older People's Rights: Towards a UN Convention, lk 3.